

OECD:n maaraportti antoi turhan huonon kuvan Suomen terveydenhuollon suoriutumisesta

Viimeisimmässä maaraportissaan OECD toteaa Suomen terveydenhuollon painottuvan hoitoketjun loppupäähän eli erikoissairaanhoidon (1). Raportin mukaan Suomessa sairaalasta kotiutuvien lukumäärä on vertailun suurin ja erikoissairaanhoidomme merkittävän tehotonta. Havaintoihin vaikuttavat kuitenkin maiden väliset kirjauskäytäntöjen erot, mitä raportissa ei tuoda esille. Suomessa siirrot erikoisalalta toiselle sairaalan sisällä tilastoidaan erikseen, muissa maissa ainoastaan siirrot pois sairaalasta. Näin Suomessa potilas, joka vaihtaa erikoisalaa sairaalan sisällä, kertautuu OECD:n tilastoinnissa. Tällöin 'sairaalapoistojen' lukumäärien vertailtavuus katoaa tyystin.

Sama vertailun vaikeus koskee erikoissairaanhoidon tehokkuuden vertailua. OECD kirjaa terveyskeskussairaaloidemme potilaat erikoissairaanhoidon piiriin. Seuraukset ovat dramaattiset hoitojakson pituuksia vertailtaessa, koska muissa jäsenmaissa nämä potilaat eivät kirjaudu lainkaan erikoissairaanhoidossa hoidettaviin. Tuore Pohjoismaita koskeva julkaisu osoittaa suomalaisen erikoissairaanhoidon olevan erittäin tehokasta, itse asiassa pohjoismaiden tehokkainta (2).

OECD:n raportissa arvioidaan myös, että tasa-arvo palveluiden saatavuudessa on Suomessa heikolla tolalla ja terveyserot ovat useita OECD-maita suuremmat.

Julkisen sektorin tuotannon ja tehokkuuden osalta maaraportin sanoma oli selvä ja uskottava. Julkisen sektorin tehokkuutta on lisättävä ja heikkoa tuottavuutta parannettava. Rahoituspohjamme näyttäisi olevan kestävämmällä pohjalla kuin muiden jäsenmaiden, mutta tulevaisuuteen on syytä varautua huolella maailman talouden äkillisten ja voimakkaidenkin heilahteluiden ollessa mahdollisia, mikä voi aiheuttaa merkittävää rahoituksen herkkyyttä. Nykyistä kuntarakennettamme OECD pitää liian pirstaleisena ja kantokyvyltään heikkona kunnille annettuihin vastuisiin nähden.

Lukuisten ongelmakohtien esiin nostamisen vastapainoksi raportti tarjoaa ratkaisuja verraten niukasti. Yleispätevänä lääkkeenä raportti tarjoaa kuntauudistusta ja suosittelee 20–30 kunnan Suomea, minkä katsotaan antavan riittävät mittakaavaedut ja kestävä rahoituspohjan.

OECD:n maaraportit antavat 18 kuukauden välein kokonaisvaltaisesti läpiluotaavan kuvauksen maan tilasta. Samalla ne antavat aiheen tarkastella kriittisesti Suomen ulospäin antamaa tietoa. Päätöksiä ei sellaisenaan tulisi perustaa OECD:n raporttien vertailutiedoille.

Timo Seppälä
erikoistutkija
CHESS-yksikkö
timo.t.seppala(at)thl.fi

Lisää tietoa:

(1) OECD (2012) [OECD Economic Surveys, Finland: Finland 2012](#). OECD Publishing.

(2) Rättö H, Jonsson P, Häkkinen U, Häkkinen P (2012) [Somaattinen erikoissairaanhoito Pohjoismaissa : Vertailututkimus](#). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 51/2012. Helsinki.